

LEHDISTÖTIEDOTE

17. kesäkuuta 2022

Ensimmäisessä kattavassa raportissa vahvistetaan yhteisten toimien vaikutus meriturvallisuuden parantamiseen EU:ssa

Kaksi vuosikymmentä Erika- ja Prestige-aluksilla tapahtuneiden tuhoisten onnettomuuksien jälkeen EU:n meriturvallisuuskehiksestä on muotoutunut yksi maailman vankimmista. Näin todetaan Euroopan meriturvallisuusraportissa (EMSAFE), joka on ensimmäinen kattava yleiskatsaus meriturvallisuudesta Euroopan unionissa.

Yksi EU:n meriturvallisuuskehiksen peruspilareista on satamavaltioiden suorittama valvonta. EU:n satamien tarkastajat tekevät vuosittain yli 14 000 alustarkastusta. Meriturvallisuutta täydennetään lainsäädännöllä, joka koskee muun muassa ro-ro-matkustaja-alusten ja suurnopeusalusten EU:n katsastusjärjestelmää ja jäsenvaltioiden velvollisuutta raportoida onnettomuuksista ja seurata niitä keskitetysti, minkä ansiosta onnettomuuksia voidaan analysoida ja kehittää ennalta ehkäiseviä toimia. Kyseisellä lainsäädännöllä tuetaan Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä (IMO) hyväksytyjen kansainvälisten yleissopimusten täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa, sillä sen avulla puututaan erityisiin riskeihin ja luodaan keskitetty toimintamalli meriturvallisuuden tukemiseksi.

[Euroopan meriturvallisuusviraston](#) (EMSA) julkaisemassa EMSAFE-raportissa korostetaan myös viraston Euroopan komissiolle antamaa apua EU:n lainsäädännön täytäntöönpanon valvomisessa. EMSA on kahden viime vuosikymmenen aikana tehnyt komission puolesta yli 300 tarkastuskäyntiä jäsenvaltioihin sekä yli 300 tarkastusta EU:n hyväksytyissä laitoksissa, joille jäsenvaltiot siirtävät yhä useammin lippuvallion velvollisuuksiinsa liittyviä tehtäviä.

Samana ajanjaksona tehtiin lisäksi yli 70 tarkastusta EU:n ulkopuolisten maiden merenkulkuhallinnoissa ja koulutuslaitoksissa. Tarkastusten tarkoituksena oli auttaa komissiota arvioimaan, noudatetaanko kansainvälistä merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevaa yleissopimusta.

Pelkästään vuonna 2020 EU:n satamissa rekisteröitiin yli 680 000 alusten käyntiä. Tämän vuoksi on äärimmäisen tärkeää, että jäsenvaltiot vaihtavat turvallisuuteen liittyviä tietoja, joita ovat muun muassa tiedot kuljetetuista vaarallisista lasteista, alusten sijaintitiedot ja matkustajien rekisteröintitiedot. Näin ollen EMSA jatkaa EU:n laajuisen merenkulun SafeSeaNet-tiedonvaihtojärjestelmän kehittämistä ja parantamista avustuspalvelujen tarjoamiseksi, raportointivelvoitteiden täyttämisen yksinkertaistamiseksi ja uuden ja tarkistetun EU:n lainsäädännön tukemiseksi. Tämä kehityksen vuoksi SafeSeaNet-järjestelmän asema meriturvallisuustietojen ensisijaisena alustana EU:ssa vahvistuu.

EMSAFE-raportti julkaistaan ajankohtana, jolloin EU:n jäsenvaltioiden lipun alla purjehtiva aluskanta kasvaa hitaammin kuin koko maailman aluskanta (kasvua 3,4 prosenttia viimeisten viiden vuoden aikana verrattuna maailman aluskannan 7 prosentin kasvuun). Vaikka EU:n jäsenvaltioiden lipun alla purjehtivien alusten keski-ikä on jokseenkin samaa luokkaa kuin koko maailman aluskannan keski-ikä, eräät alustyyppit alkavat ikääntyä. Vanhimpia alustyyppisiä ovat muun muassa matkustaja-alukset, joiden keski-ikä on 28 vuotta.

”Tänään julkaistu raportti osoittaa, että EU:n toimet meriturvallisuuden takaamiseksi ovat olleet tehokkaita onnettomuuksien ehkäisemisessä ja korkeatasoisten ja yhdenmukaisten turvallisuussääntöjen varmistamisessa koko unionissa. Jatkovaa valppautta ja parannuksia tarvitaan kuitenkin edelleen, sillä

yksittäisellä merionnettomuudella voi olla katastrofaaliset seuraukset ihmishengille ja meriympäristölle. Olen tyytyväinen tähän hyödylliseen aloitteeseen, sillä se antaa hyvän yleiskuvan meriturvallisuustilanteesta ja kysymyksistä, jotka on ratkaistava tulevaisuudessa”, toteaa EU:n liikennekomissaari Adina Vălean.

”Turvallisuus on kaiken merenkulkutoiminnan kulmakivi. Ilman turvallisuutta EU:n meriliikenneala ei voi olla kestävällä pohjalla eikä se voi kehittyä. Turvallisuus on näin ollen EMSAn työn keskiössä sekä nyt ja tulevaisuudessa. Raportissa kuitenkin todetaan selvästi, että meriturvallisuus on ja tulee aina olemaan yhteinen asia. Vain yhteistyöllä – kansainvälisellä, eurooppalaisella, kansallisella, poliittisella, teollisuuden ja sidosryhmien tasolla – voimme ylläpitää viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana luomaamme vahvaa kehystä ja vastata tuleviin haasteisiin”, painottaa puolestaan EMSAn pääjohtaja Maja Markovčić Kostelac.

Tulevat suuntaukset

Raportin mukaan meriturvallisuus asettaa lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä edelleen haasteita, jotka liittyvät paitsi nykyisen aluskannan hallintaan myös digitalisaatioon, uusiin teknologioihin ja kestävyYTEEN.

- Alan pyrkimykset saavuttaa päästötavoitteet osana Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa liittyvät myös meriturvallisuuteen, erityisesti kun otetaan huomioon, että uusien polttoaineiden (vety, metanoli, ammoniakki ja biopolttoaineet) ja energiateknologioiden (akkujen ja polttokennojen) käytössä on sovellettava asianmukaisia turvallisuusnormeja.
- Lisäksi sähköautojen kaltaisten vaihtoehtoisella polttoaineella toimivien ajoneuvojen määrä on lisääntynyt 29 prosenttia EU:ssa vuosina 2019–2021, minkä vuoksi sekä matkustaja- että rahtialusten on valmistauduttava turvallisuusriskeihin, joita tämäntyyppisten ajoneuvojen lisääntyvään kuljettamiseen liittyy.
- Raportissa korostetaan, että vaikka autonomiset alukset tarjoavat uusia mahdollisuuksia teollisuudelle, ne tuovat mukanaan myös sääntelyyn ja tekniikkaan liittyviä haasteita. Tällaisia ovat muun muassa oikeudellisen kehityksen kehittämisen tarve sekä standardeihin, katsastuksiin, aluksen hallintaan merellä ja satamassa sekä aluksilla olevien henkilöiden pätevyysvaatimuksiin liittyvät haasteet.

LISÄTIETOJA

Lue raportti kokonaisuudessaan: <https://emsa.europa.eu/emsafe>

YHTEYSTIEDOT TIEDOTUSVÄLINEILLE

- Ruth McDonald: Ruth.MCDONALD@emsa.europa.eu; +351 913 151 610
- Ann Macpherson: Ann.MACPHERSON@emsa.europa.eu ; +351 917 21 31 21